

Jornades de frontera

"Estem refermant la frontera". Així es manifestava Joan Carles Martí a la clausura de les novenes Jornades sobre el Nacionalisme Català a la Fi del Segle XX, que enguany s'han celebrat a Elx organitzades per l'associació cívica per la normalització del valencià El Tempir, en col·laboració amb la Fundació Revista de Catalunya, presidida per Max Cahner. Era la primera vegada en nou anys que les jornades se celebraven al País Valencià i el president de l'entitat organitzadora no va voler deixar passar l'ocasió per refermar davant els presents que "la frontera no recularà, continuarà estant a Guardamar". La identitat del País Valencià era l'objectiu de les jornades i així va ser, tot i que les circumstàncies polítiques actuals van fer que moltes de les aportacions fossin en clau electoral o marcades per la polèmica partidista. Sobre les jornades van planar tres fets d'actualitat: les eleccions autonòmiques valencianes, la creació del Bloc de Progrés Jaume I i la polèmica desfermada per l'intent de revitalitzar el projecte franquista del *Sureste* espanyol, impulsat per empresaris alacantins i murcians i beneït pel PP.

La reflexió intel·lectual més aplaudida i comentada pels assistents, la va fer Joan Francesc Mira en la seva conferència "País inexistent, país necessari". L'escriptor, després de fer un repàs històric a l'evolució de la consciència nacional dels valencians, va afirmar que és en l'actualitat, després de dotze anys d'autogovern, quan hi ha un major grau de conscienciament sobre l'existència d'un àmbit de pertinença propi i diferenciat. Mira va assenyalar que l'arribada de l'autogovern va tenir efectes negatius sobre la consciència de país, com la desaparició del nom del País Valencià de totes les institucions o de les forces polítiques majoritàries: "la proscripció del nom ha estat el factor que més ha contribuït a empènyer el país a la no existència". Però a la vegada la institucionalització autonò-

La reflexió anual que organitzen els intel·lectuals nacionalistes ha arribat a la frontera. No solament perquè enguany s'han reunit a Elx sinó perquè s'ha obert l'interrogant sobre la seva viabilitat futura.

mica també ha fet possible "la percepció d'un àmbit propi, l'aparició d'una consciència generalitzada de compartir un àmbit de pertinença". Aquest fet permet, segons explicà Mira, d'establir un punt de partida per a un nou valencianisme nacional, que per primera vegada es pot construir sobre un fonament de realitat abans inexistent. Mira es mostrà convençut, a tall de conclusions, que el País Valencià, a partir d'aquestes noves condicions, anirà decantant-se "cap a una autopercepció en termes nacionals" i que l'anticatalanisme retrocedirà lentament en la mesura que el valencianisme es vagi refermant en si mateix.

El clima electoral va marcar especialment les taules rodones sobre el nacionalisme polític valencià i sobre la normalització lingüística. En la primera, Enric Morera (UPV), Pasqual Mollà (EUPV), Vicent Soler (PSPV-PSOE) i Àngel Molina (ERC) van polemitzar sobre les diferents estratègies polítiques del nacionalisme i sobretot sobre quin grau de relació han de tenir les formacions polítiques valencianes amb les Illes o el Principat. Morera va dir que el País Valencià necessita aliats pròxims si vol evitar el seu "suïcidi nacional", mentre que Pasqual Mollà va rebutjar comparar-se amb el que passa a Catalunya o a les Illes. Soler, per la seva banda, va assegurar que les "pràctiques d'imitació" fan que la gent no trobi referents. Molina en canvi, es va posicionar per una estratègia política unitària i única per tots els Països Catalans, com practica el seu partit. Morera va disparar contra ERC lamentant que el partit independentista hagi arribat a acords amb Esquerra Unida en algunes llistes municipals valencianes, i Pasqual Mollà va acusar la UPV d'haver suprimit tota referència als Països Catalans en el seu discurs i de practicar un nacionalisme "sense consistència social".

L'únic tema que aixecava unanimitats travessant totes les taules o intervencions de

El debat paral·lel

Mentre conferenciants i ponents anaven fent les seves intervencions des de les taules, a la sala, als passadissos, i a les sobretalles anava sorgint un debat paral·lel. Molts dels assistents reclamaven una renovació dels continguts i dels objectius d'aquestes jornades. L'exhauriment d'idees, la manca d'un discurs re-

novat o l'absència de renovació de ponents i assistents són alguns dels arguments que es creuaven en converses més o menys clandestines. Nou anys després d'haver-se iniciat la reflexió nacionalista itinerant, els seus

Salvador Cardús.

promotors i participants s'interroguen sobre la seva mateixa existència. Alguns, els més pessimistes, consideren que s'ha arribat al final del trajecte. Altres són partidaris d'una renovació en profunditat.

Salvador Cardús ha estat des del primer dia un dels impulsors més decidits d'aquestes jornades, i n'ha estat el coordinador de set de les nou edicions que s'han celebrat. Cardús explica el motiu de la crisi actual perquè els objectius

NOVENES JORNADES

Projecte Nacional,
Identitat i Convivència:
El País Valencià

ELX 24 i 26 de maig 1995

les jornades eren les crítiques al Partit Popular. Vicent Soler va qualificar-lo de dreta "científica i pre-moderna" i va advertir del perill d'"involució" que comporta el fet de demanar la voluntarietat de l'aprenentatge del valencià perquè això significa "condemnar a mort la nostra llengua". La taula rodona sobre l'ús social de la llengua va centrar-se també sobre la política dels populars. El director general de Política Lingüística de la Generalitat valenciana, Jesús Huguet, ironitzant, va recordar que el PP proposa en el seu programa que "el uso de la lengua se debe hacer con amor i con cuidado" i sentencià que el partit representa "un perill evident" per la normalització lingüística. La rèplica, la va donar Pasqual Orts. L'alcalde popular de Santa Pola va recordar que el seu partit "té clar que el valencià és la seua llengua" i va rebutjar les acusacions d'Huguet afirmant que "no hi ha motius per pensar que una victòria del PP haja de comportar que l'ús del valencià i la normalització lingüística no continuen". Vicent Franch, que compartia tau-

Vicenç Villatoro.

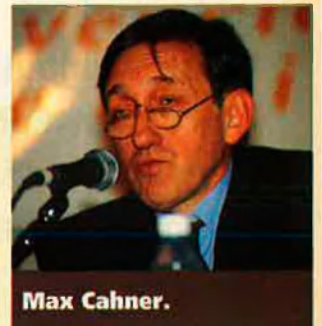
amb què van néixer les jornades o s'han cobert o s'han abandonat. Aquests objectius eren dos. El primer, "crear un espai de trobada per gent amb sensibilitats semblants però que no es coneixia entre si". I el segon, construir un discurs nacionalista "en un moment en què no n'hi havia". El segon, segons Cardús, s'ha acomplert, i el primer ha tingut un final incert. Molts integrants del nucli inicial -Vicenç Villato-

Les jornades celebrades a Elx van quedar impregnades del clima pre-electoral que viu el País Valencià. Joan Carles Martí, president de l'associació El Tempir, l'alcalde Manuel Rodríguez, l'ex-cap del Govern andorrà Òscar Ribas i l'editor Max Cahner van inaugurar les sessions.

ro, Pilar Rahola, Max Cahner, Joan B. Culla, Josep Lluís Carod, etc.- han tingut evolucions biogràfiques diferents, que han anat dissolent el pinyol. La dimissió de Cahner al capdavant de l'Avui o la desaparició de la Fundació Acta són dos capítols no aliens a aquest procés. Cardús és partidari que les jornades nacionalistes revisin els seus

amb els polemitzadors, va fer una intervenció conciliadora amb el PP recordant que el programa del partit accepta les normes ortogràfiques de 1932 i l'autoritat normativa dels "instituts de filologia universitaris".

Les al·lusions al Partit Popular no es van limitar a la situació valenciana. Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear, va anar a Elx disposat a desmentir que el PP de les Illes *is diferent*. "A cadascú ens dol el nostre partit estatal hegemònic", va explicar Mir, que va acusar el govern de Canelles de practicar una política d'eutanàsia lingüística "sense dolor" i una actuació global d'eliminació de la identitat pròpia. De moviment cívic, també en va parlar Eliseu Climent, que va presentar el Bloc Jaume I. Les jornades, que havien començat amb una conferència de l'ex-president del Govern andorrà Òscar Ribas, van finalitzar amb un rumor i una incògnita. El rumor, que l'any que ve se celebraran a Andorra, i la incògnita, si l'any que ve hi haurà jornades i si n'hi ha, si seran les últimes o no. **Pere Martí**

Max Cahner.

objectius per saber quins continguts han de tenir i quins assistents hi han d'anar: "O bé s'acaben, perquè s'ha acabat i el desè aniversari és un bon moment per plegar, sense llagrimeta, o bé es redefeixen, si és que tenim objectius per la propera dècada." **P. M.**